

EURIBOR

Euribor – opće informacije

ŠTO JE EURIBOR?

Euribor (eng. Euro Interbank Offered Rate) je referentna kamatna stopa koja se utvrđuje na europskom međubankarskom tržištu od 1.1.1999. za valutu euro (EUR). Utvrđuje se dnevno kao prosječna stopa po kojoj prvoklasne banke jedna drugoj u Eurozoni posuđuju neosigurana sredstva u EUR. Spomenute banke moraju zadovoljiti određene kriterije kako bi Euribor bio reprezentativan i odražavao stvarnu situaciju na tržištu novca.

Euribor se definira za različite rokove, a kratica ugovorenog Euribor-a sadrži naznaku roka na koji se odnosi (npr. šestomjesečni Euribor predstavlja Euribor po kojem prvoklasne banke međusobno posuđuju sredstva na rok od 6 mjeseci). Važeći Euribor na određeni dan je Euribor koji je utvrđen i objavljen nakon 11:00 sati prema srednjeeuropskom vremenu dva relevantna dana ranije. Relevantnim danima će se smatrati oni dani za koje je objavljena vrijednost Euribor-a uz uvjet da je za svaki od ta dva dana objavljena vrijednost Euribor-a.

Administrator EURIBOR-a je Europski institut za tržišta novca – (European Money Markets Institute, dalje u tekstu: EMMI). Podaci o Euribor-u i njegovom kretanju su javno dostupni na informacijskim sustavima Thomson Reuters i Bloomberg. Detaljnije objašnjenje Euribor-a dostupno je i na web stranicama EMMI-ja.

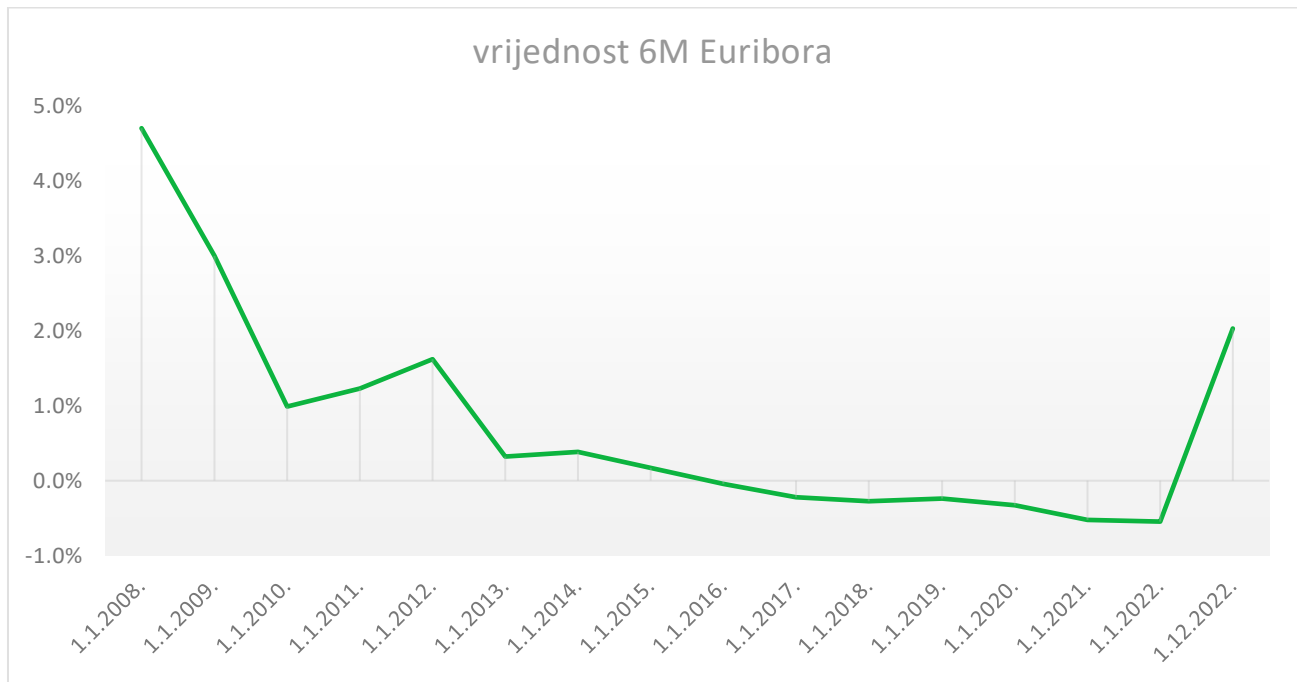
Visina Euribor-a određena je u značajnoj mjeri referentnom kamatnom stopom koju objavljuje Europska Centralna Banka (dalje u tekstu: ECB), odnosno monetarnom politikom ECB-a i drugim faktorima kao što su npr. sentiment i očekivanja financijskih tržišta. Smjer monetarne politike ECB-a pod utjecajem je ekonomskog ciklusa, prije svega inflatornih kretanja i očekivanja te dinamike rasta realnog sektora i zaposlenosti primarno na području Europske unije. Sukladno tome ECB spušta ili podiže referentnu kamatnu stopu, a što onda posljedično ima utjecaj i na visinu Euribor-a.

Parametri koji su ustrojeni na međunarodnom tržištu kapitala i koji su kao takvi međunarodno priznati, poput Euribor-a, načelno su izravno podložni svim pozitivnim i negativnim kretanjima na svjetskom financijskom tržištu za koje su hrvatske gospodarske prilike relativno zanemarive, tako da kretanja takvih parametara ne moraju nužno korespondirati s istodobnim gospodarskim i financijskim kretanjima na hrvatskom financijskom tržištu.

Uzevši u obzir sve prethodno navedeno, skrećemo pažnju da Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Erste banka) ne određuje samostalno visinu Euribor-a te ne može predvidjeti buduća kretanja Euribor-a, a s tim u vezi niti eventualne posljedice koje mogu nastati uslijed promjene visine Euribor-a. Rastom Euribor-a može potencijalno doći do povećanja kreditnih obveza te isto može negativno utjecati na Vaše financijsko stanje.

Intenzitet kojim će se potencijalni porast Euribor-a prelijevati na rast ukupne kamatne stope po Vašem kreditu ograničen je odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju prema kojima najviša dopuštena kamatna stopa na stambene kredite/gotovinske kredite uz hipoteku/turističke kredite uz hipoteku u eurima s ugovorenom projmjenjivom kamatnom stopom ne smije biti viša od prosječne ponderirane kamatne stope na stanja takvih kredita odobrenih u Republici Hrvatskoj, uvećane za 1/3.

Grafikon kretanja 6m Euribor-a od 1.1.2008. do 1.12.2022.

Grafikon kretanja EURIBOR-a na temelju povijesnih kretanja je informativnog karaktera.

📊 KAKO SE ODREĐUJE KAMATNA STOPA PO KREDITU?

U periodu u kojem će se na Vaš ugovor primjenjivati promjenjiva kamatna stopa, ista predstavlja zbroj 6 mjesječnog Euribora (6M Euribor) odnosno promjenjivog parametra i fiksnog ugovorenog broja postotnih bodova godišnje zaokruženo na tri decimalne (fiksne marže).

6M Euribor se utvrđuje za svako kamatno razdoblje u visini 6mjesječnog (šestomjesječnog) Euribora utvrđenog i objavljenog od strane ovlaštenog informacijskog sustava/administratora (u ovom trenutku THOMSON REUTERS) nakon 12:00 sati po srednjeeuropskom vremenu za dan koji nastupa dva relevantna dana prije početka kamatnog razdoblja, odnosno mjeseca u kojem se potpisuje ugovor o kreditu.

Relevantnim danima smatrat će se oni dani za koje je objavljena vrijednost Euribora uz uvjet da je za svaki od ta dva dana objavljena vrijednost Euribora.

Promjenjiva kamatna stopa koja će se primjeniti na Vaš ugovor o kreditu činit će zbroj promjenjivog parametra koji je relevantno objavljen i fiksne marže i to u odnosu na prvi dan u mjesecu tijekom kojeg će biti sklopljen ugovor o kreditu.

Prvo kamatno razdoblje traje 7 mjeseci, a svako sljedeće 6 mjeseci.

Primjer:

Kredit ugovarate 10.1.2023.

Prvo utvrđivanje kamatne stope = vrijednost 6M Euribora za dan 1.1.2023. objavljena dva relevantna dana prije (2,5%) + fiksni ugovoreni broj postotnih bodova (0,9 p.b.) što ukupno iznosi 3,4% i vrijedi za prvo kamatno razdoblje koje traje od 10.1.2023. do 31.7.2023.

Drugo utvrđivanje kamatne stope: vrijednost 6M Euribora za dan 1.8.2023. objavljena dva relevantna dana prije + fiksni ugovoreni broj postotnih bodova (0,9 p.b.)

- ukoliko se vrijednost 6M Euribora poveća za 0,5 p.b., i sada iznosi 3%, ukupna kamatna stopa će se povećati za 0,5 p.b. odnosno iznositi će 3,9% za drugo kamatno razdoblje
- novi iznos anuiteta doći će na naplatu od 1.9.2023.
- drugo kamatno razdoblje traje od 1.8.2023. do 31.01.2024.

Treće utvrđivanje kamatne stope: vrijednost 6M Euribora za dan 1.2.2024. objavljena dva relevantna dana prije + fiksni ugovoreni broj postotnih poena (0,9 p.b.)

- ukoliko se vrijednost 6M Euribora smanji za 0,1 p.b., i sada iznosi 2,9%, ukupna kamatna stopa će se smanjiti za 0,1 p.b. odnosno iznositi će 3,8%.
- treće kamatno razdoblje traje od 1.2.2024. do 31.7.2024.

Svako sljedeće utvrđivanje kamatne stope: vrijednost 6M Euribora za dane 1.2. i 1.8. svake sljedeće godine do redovne otplate kredita u cijelosti, objavljena dva relevantna dana prije 1.2 odnosno 1.8. + fiksni ugovoreni broj postotnih bodova (0,9 p.b.).

Iz navedenog primjera, razvidno je da promjena vrijednosti Euribora utječe na visinu ugovorne kamatne stope te time i na visinu iznosa redovne otplate.

GDJE SE MOGU PRATITI VRIJEDNOSTI EURIBORA?

Vrijednosti Euribora mogu se pratiti na web stranicama Erste banke: www.erstebank.hr te se mogu dobiti i u poslovnica Erste banke.

Uz navedenu stranicu, vrijednosti se mogu pratiti i na informacijskim sustavima Thomson Reuters i Bloomberg te na internetskim stranicama:

- www.euribor-rates.eu
- www.Euribor-ebf.eu
- www.global-rates.com
- www.emmi-benchmarks.eu/benchmarks/euribor/

Savjet:

Prije odluke o potpisu ugovora o kreditu sa ugovornom kamatnom stopom vezanom uz Euribor, preporučujemo da se dodatno informirate o značenju i promjenjivosti Euribor-a, njegovim povijesnim kretanjima te o potencijalnom riziku promjene Euribor-a konzultirajući odgovarajuće izvore neovisne o Banci, primjerice European Banking Authority (EBA), The European Money Markets Institute (EMMI), The European Central Bank (ECB), The European Securities and Market Authority (ESMA).

POSTUPANJE BANKE U SLUČAJU PRESTANKA OBJAVLJIVANJA EURIBORA

Sukladno zahtjevima europske Uredbe o referentnim vrijednostima (dalje: Uredba), EMMI je razvio i potvrdio tzv. "hibridnu metodologiju" prema kojoj se EURIBOR izračunava upotrebom stvarnih transakcija kad god su takve transakcije dostupne te je potvrđen kao robusan i otporan parametar. Međutim, u skladu sa preporukama koje je dala radna skupina ECB i ESMA-e, te u skladu sa zahtjevima iz Uredbe Erste banka Vas ovim putem dodatno informira o mogućim scenarijima u slučajevima privremene ili trajne nemogućnosti korištenja određene referentne stope uključivo i Euribor-a,

U slučaju da referentne stope prestanu postojati ili se ne mogu primijeniti ili je došlo do značajnije materijalne promjene u metodologiji¹ izračuna referentne kamatne stope ili drugog parametra, čijim kretanjem se mijenja kamatna stopa za vrijeme važenja ugovora o kreditu, odnosno postojanja prava i obveza po ugovoru o kreditu, primijenit će se alternativni parametar koji je dobiven na prvi mogući od sljedeća tri načina:

- 1) službenim konceptom zamjene ili
- 2) kao rješenje koje predlaže financijska industrija ili
- 3) kao rješenje koje predstavlja općenito prihvaćenu tržišnu praksu.

Službeni koncept zamjene predstavlja:

- obvezujuću ili neobvezujuću izjavu središnje banke ili nekog drugog nadzornog ili stručnog tijela financijskog sektora osnovanog prema odgovarajućim propisima ili drugog nadležnog javnog tijela ili
- rješenje definirano propisima.

Rješenje koje predlaže financijska industrija predstavlja bilo koju izjavu relevantnih financijskih tijela i udruga.²

Rješenje koje predstavlja općenito prihvaćenu tržišnu praksu je rješenje koje je na tržištu već upotrijebljeno za zamjenu parametra koji prestaje postojati ili se više ne može primjenjivati u materijalno velikom broju ugovora, ili neko drugo rješenje koje se može smatrati općenito prihvaćenim na tržištu. U bilo kojem od tri navedena slučaja, dobiveni alternativni parametar koristi se za ponovni izračun obveza iz financijskih ugovora, koje bi se inače računale upotrebom parametra koji prestaje postojati ili se više ne može primijeniti. U slučaju da nijedno od tri navedena rješenja za alternativni parametar nije dostupno ili provedivo, Erste banka će odrediti način zamjene parametra, odnosno način ponovnog izračuna obveza iz ugovora o kreditu, a koji udovoljava svim primjenjivim propisima. U svakom slučaju, alternativni parametar, odnosno način izračuna mora biti što je više moguće ekonomski ekvivalentan parametru koji se mijenja, da bi se osigurala što neutralnija zamjena. U slučaju zamjene administratora koji obračunavaju i javno objavljuju referentne stope, odnosno druge parametre te informacijskih sustava koji ih računaju, Erste banka će koristiti informacije/usluge novih administratora, odnosno informacijskih sustava. Zamjena administratora ne predstavlja događaj koji bi uzrokovao prestanak postojanja ili nemogućnost primjene ugovorene referentne kamatne stope ili drugog parametra čijim kretanjem se mijenja kamatna stopa.

¹Značajnijom materijalnom promjenom u metodologiji izračuna referentne stope ili drugog parametra smatrat će promjena koja rezultira time da referentna vrijednost, izračunata u skladu s novom metodologijom, više ne predstavlja ili adekvatno ne prikazuje referentne pokazatelje ili u vidu ekonomske važnosti više nije usporediva s relevantnom referentnom vrijednosti, određenom ili izračunatom u skladu s metodologijom koja je korištena u vrijeme potpisivanja ugovora o kreditu.

²Relevantnim financijskim tijelima i udrugama se smatraju (ali ne isključivo) International Swaps and Derivatives Association (ISDA), International Capital Markets Association (ICMA), Association for Financial Markets in Europe (AFME), Securities Industry and Financial Markets Association (SIFMA), SIFMA Asset Management Group (SIFMA AMG), Loan Markets Association (LMA), Deutsche Derivate Verbände (DDV), Zertifikate Forum Austria, Hrvatska udruga banaka (HUB), Hrvatska narodna banka (HNB).